

Напрями реформування виборчої системи в Україні

Денис Ковриженко,

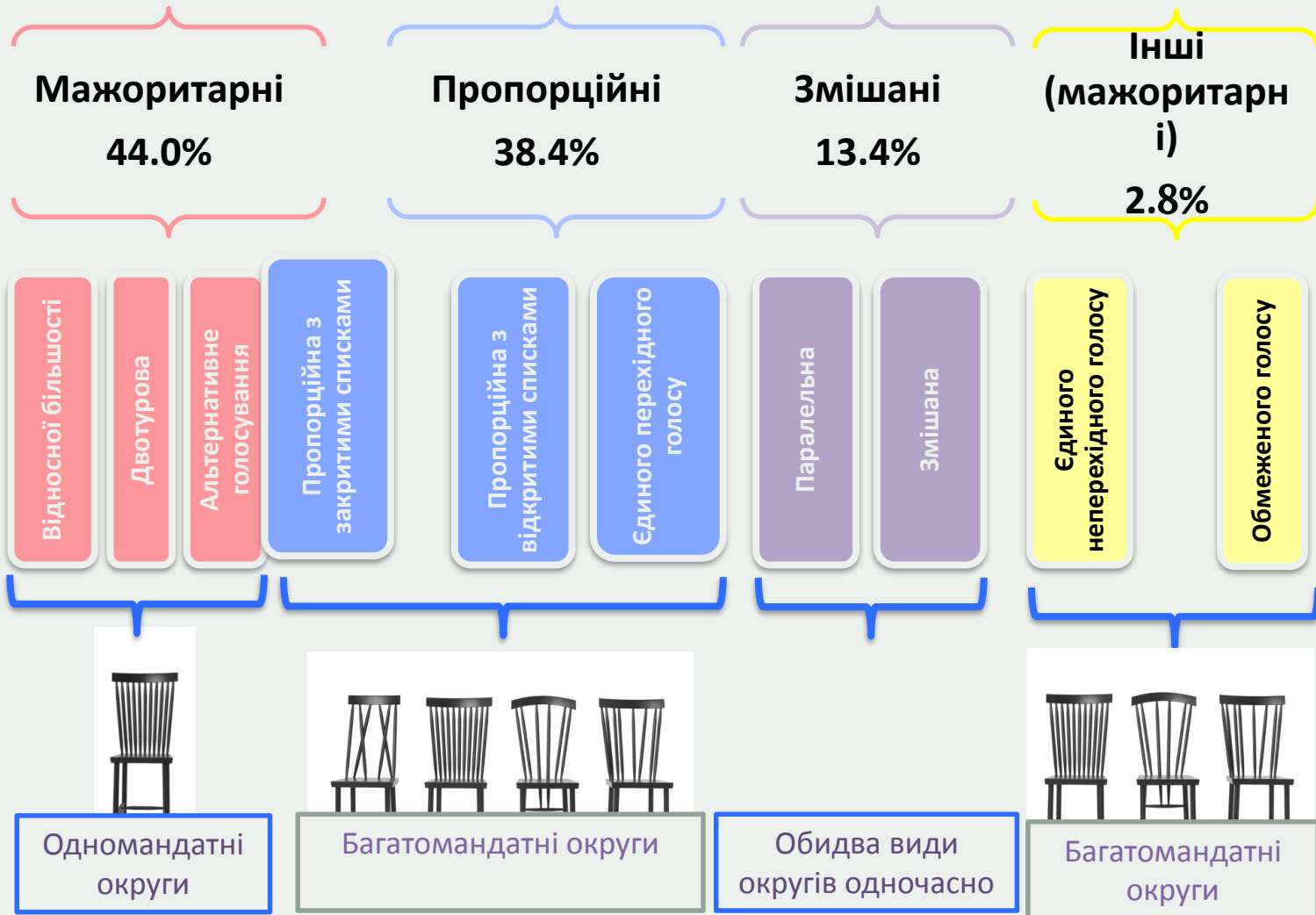
*Старший радник з юридичних питань,
IFES-Україна*

Ольга Айвазовська,

*Координатор виборчих програм
Громадянської мережі ОПОРА*

Виборчі системи світу

Купівля місць

Внутрішньопартійна
диктатура

Старі обличчя

7 гріхів закритих
списків (уркаїнський
варіант)

Великі партії

Непопулярні
кандидати

Тактичне
голосування

Зв'язок депутатів з
виборцями

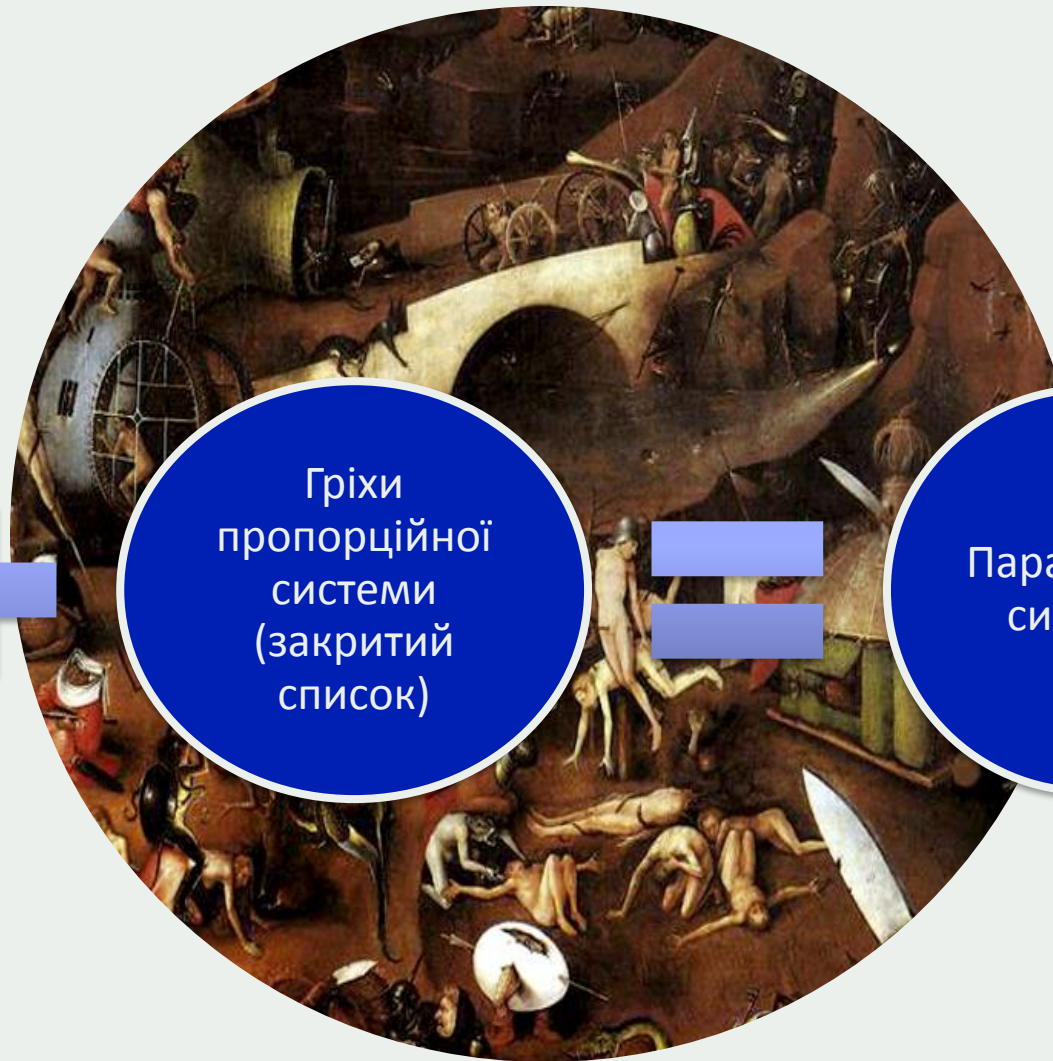
Гріхи
мажоритарної
системи

Гріхи
пропорційної
системи
(закритий
список)

Паралельна
система

Відкриті списки: переваги та виклики

Пропорційність

Вплив виборця

Внутрішня конкуренція

Партійна демократія

Широта вибору

Оновлення еліт

Складність адміністрування

Надмірна конкуренція

Партія без лідера

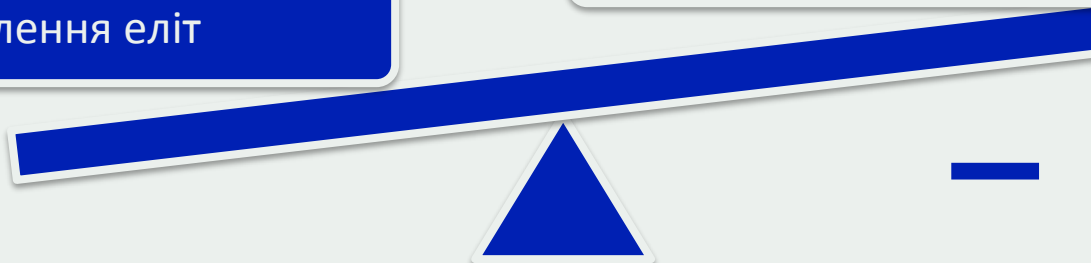
Послаблення партійної системи

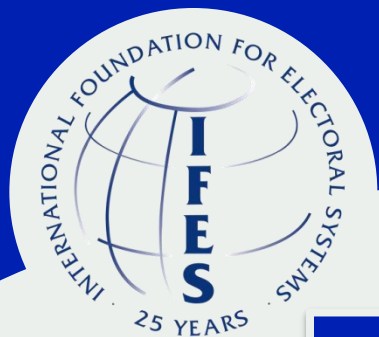
Складність для виборця

Фракційна дисципліна

Регіоналізація

Представництво жінок

Відкриті списки: що має враховуватись

Порядок
утворення округів

Величина округів

Самовисування

Тип списку

Порядок
розподілу
мандатів між
партіями

Черговість
розподілу
мандатів між
кандидатами

Спосіб
голосування та
форма бюлетеня

Пропорційність

Простота адміністрування

Повний склад ВРУ

Шанси для нових партій

Простий бюлетень

ВПО

Стабільність партійної системи

Низький вплив адмінресурсу

Проект 1068

Партійна монополія на
висування

Роздробленість в парламенті

Регіоналізація

Старі обличчя

Низька підзвітність

Зв'язки з виборцями

Партійна корупція

Внутрішньопартійна диктатура

Блоки

Пропорційність

Опертивність встановлення підсумків

Повний склад ВРУ

Стабільність парламенту

Простий бюлетень

ВПО

Стабільність партійної системи

Проект 1068-1

Закриті списки

Недемократичність

Нерівність кандидатів

Недо- і перепредставництво округів

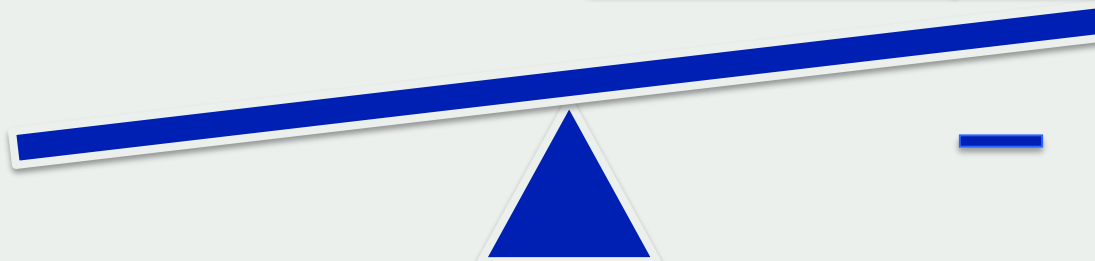
Омана для виборців

Зв'язки з виборцями

Партійна корупція

Внутрішньопартійна диктатура

Зміни в адмініструванні виборів

Пропорційність

Повний склад ВРУ

Шанси на оновлення складу
ВРУ

Простий бюлетень

Підзвітність і зв'язки з
виборцями

Обмежений вплив партій на розподіл
місць

Відносна простота
адміністрування

Проект 3112

Непередбачуваність результатів

Складнощі в розумінні

Обрання непопулярних

Диспропорції представництва

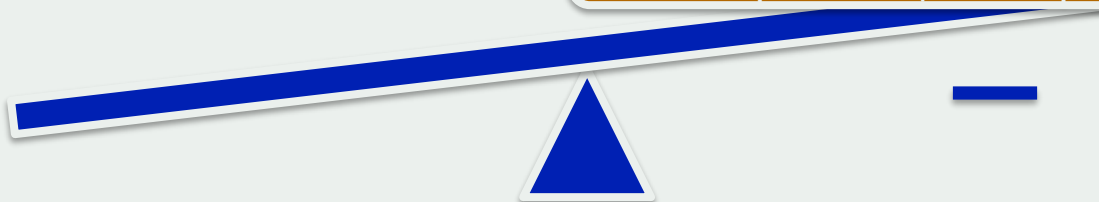
Ризики регіоналізації

Ризики політичної
нестабільності

Низька фракційна дисципліна

Суттєві зміни в адмініструванні

Проблеми територіальної
організації виборів

Проекти 1068-2 та 3112-1

Пропорційність

Переваги відкритих списків

Повний склад ВРУ

Шанси на оновлення складу
ВРУ

Витрати на бюлетені

Помірний вплив адмінресурсу

Баланс інтересів партій і
виборців

Представництво залежить від явки

Низькі шанси просування в списку

Ризики регіоналізації

Складнощі в адмініструванні

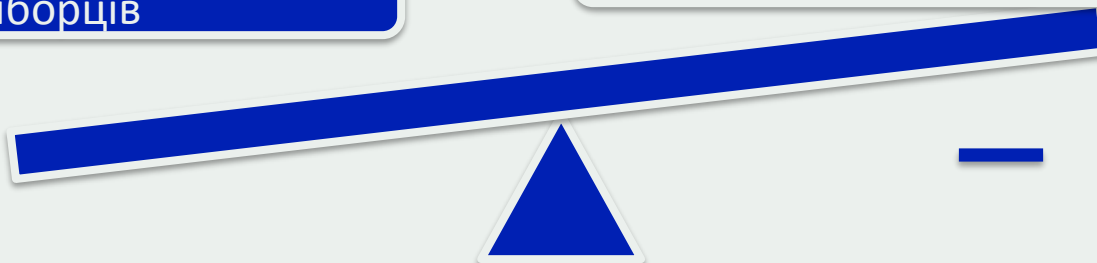
Складнощі в розумінні

Зв'язки з виборцями

Обрання непопулярних

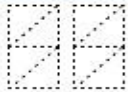
Низька фракційна дисципліна

Нерівний статус обраних

ГОЛОСУВАННЯ

БЮЛЕТЕНЬ РЕГІОНАЛЬНИЙ ОКРУГ №

№ політичної партії
(обов'язково)

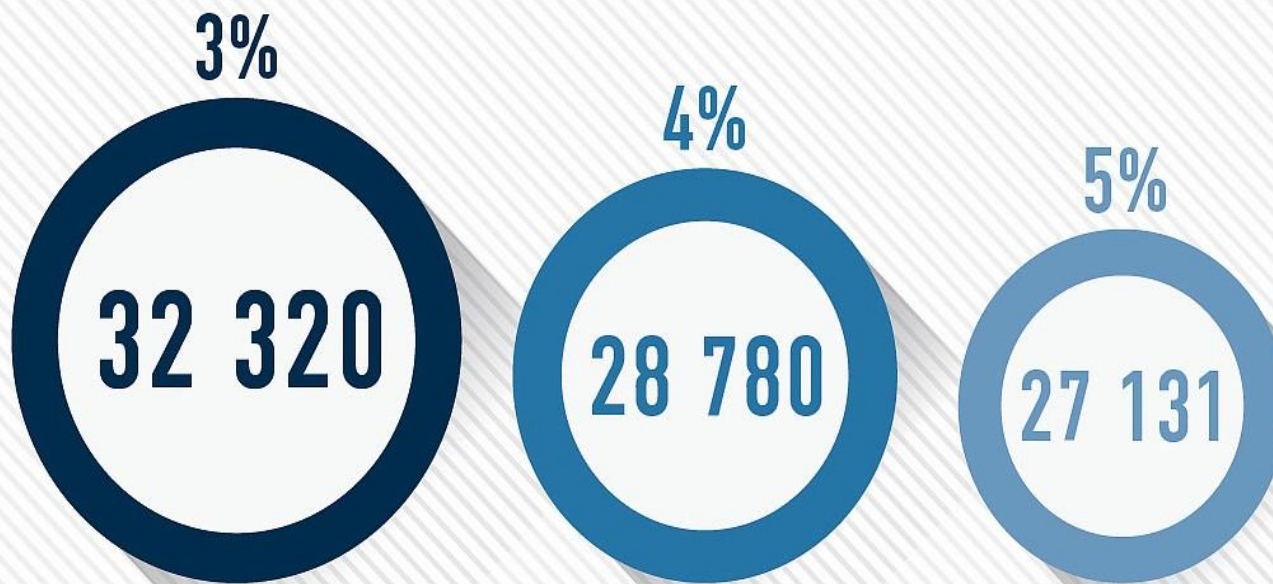
№ кандидата у списку
(необов'язково)

*в бюлетені виборець
зазначає порядковий
номер партії, за яку він
віддає голос
за бажанням, виборець
також може віддати
голос за конкретного
кандидата у списку цієї
партії*

ВИБОРЧА КВОТА

КІЛЬКІСТЬ ГОЛОСІВ ЗА УСІ ПАРТІЇ, ЯКІ МАЮТЬ ПРАВО НА ОТРИМАННЯ МАНДАТІВ/450

РОЗПОДІЛ МАНДАТІВ, ОТРИМАНИХ ПАРТІЯМИ В РЕГІОНАЛЬНИХ ОКРУГАХ (на прикладі окремих округів-3%)

«НАРОДНИЙ ФРОНТ»

БПП «СОЛІДАРНІСТЬ»

«САМОПОМІЧ»

0,67 0,3 0,1 0,3

«ОПОЗИЦІЙНИЙ БЛОК»

0,64 0,24 0,9

РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ ОЛЕГА ЛЯШКА

0,95 0,1 0,767

ВО «БАТЬКІВЩИНА»

РЕГІОНАЛЬНІ ОКРУГИ

- КИЇВСЬКИЙ ЛІВОБЕРЕЖНИЙ
- ЛУГАНСЬКИЙ
- ЛЬВІВСЬКИЙ
- ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
- ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ

НЕРОЗПОДІЛЕНІ ГОЛОСИ

ВСТАНОВЛЕННЯ КІЛЬКОСТІ НЕВИКОРИСТАНИХ ПАРТІЄЮ ГОЛОСІВ ПРИ РЕГІОНАЛЬНОМУ РОЗПОДІЛІ МАНДАТІВ:

ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОЛОСІВ,
ВІДАНИХ ЗА ПАРТІЮ
В ОКРУЗІ

КІЛЬКІСТЬ
МАНДАТІВ ПАРТІЇ
В ОКРУЗІ

ВИБОРЧА
КВОТА

КІЛЬКІСТЬ НЕВИКОРИСТАНИХ
ГОЛОСІВ ПАРТІЇ В ОКРУЗІ

Невикористані голоси партії підраховуються
по кожному округу і підсумовуються
в межах країни

ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКОСТІ МАНДАТІВ, ОТРИМАНИХ ПАРТІЄЮ У ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОМУ ОКРУЗІ:

ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ НЕВИКОРИСТАНИХ
ГОЛОСІВ ПАРТІЇ/ВИБОРЧУ КВОТУ = КІЛЬКІСТЬ
МАНДАТІВ У ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОМУ
ОКРУЗІ (ЦІЛА ЧАСТИНА ОТРИМАНОЇ ЧАСТКИ)

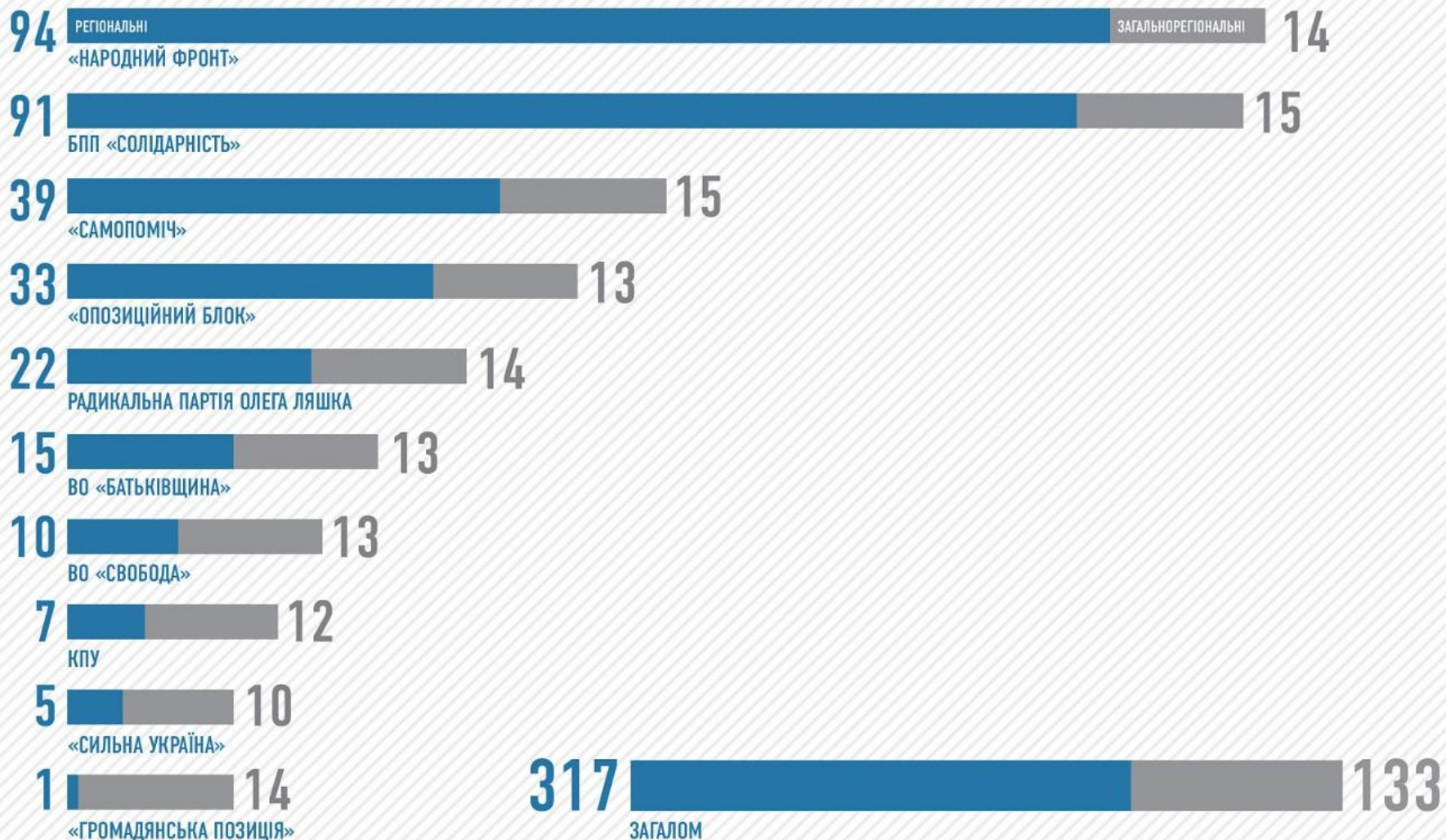

ПАРТІЇ ІЗ НАЙБІЛЬШИМИ
ДРОБОВИМИ ЗАЛИШКАМИ
ОТРИМУЮТЬ ДОДАТКОВІ
МАНДАТИ

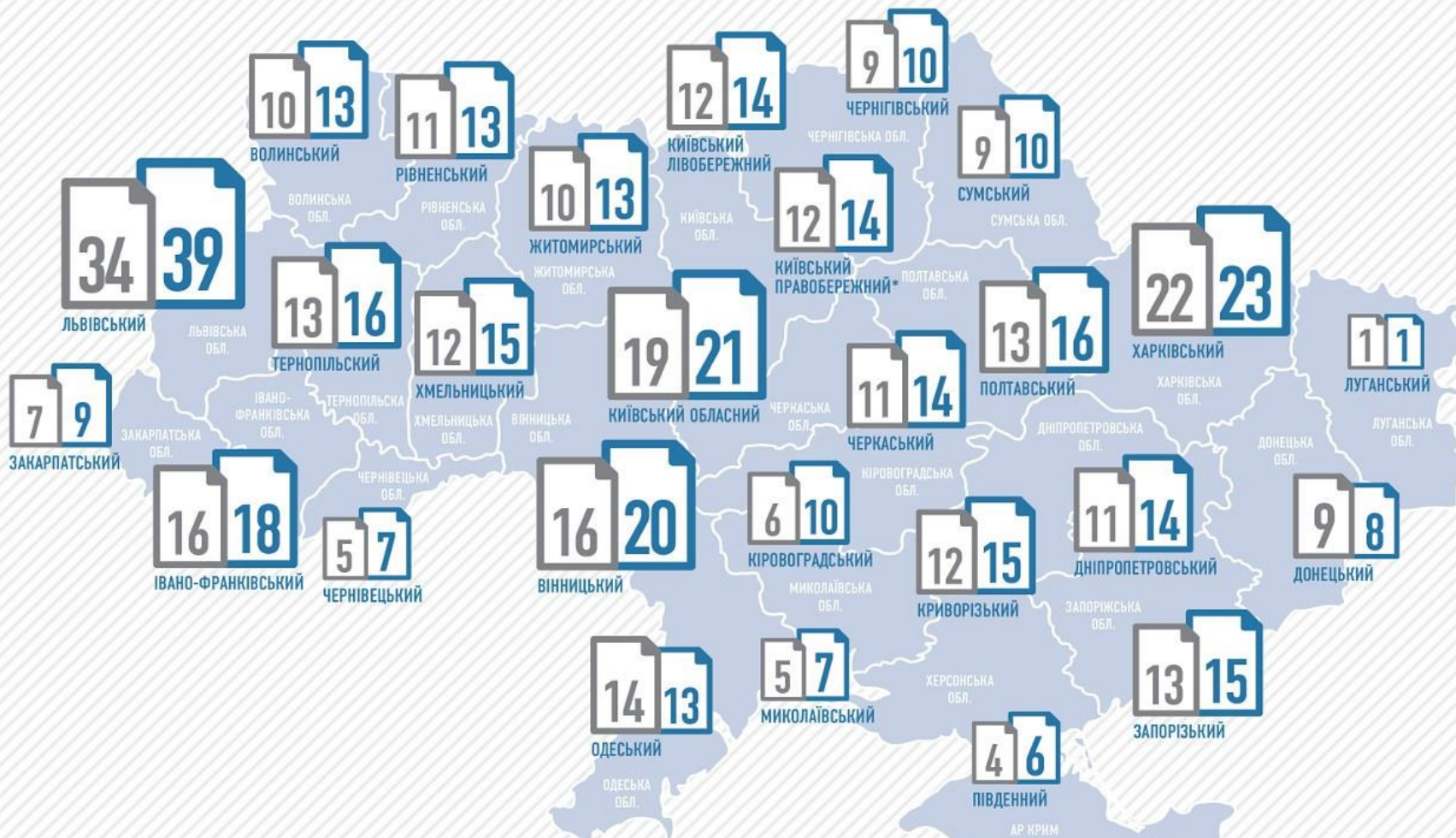
РЕЗУЛЬТАТИ РОЗПОДІЛУ МАНДАТІВ

3%

РЕГІОНАЛЬНІ/ЗАГАЛЬНОРЕГІОНАЛЬНІ МАНДАТИ

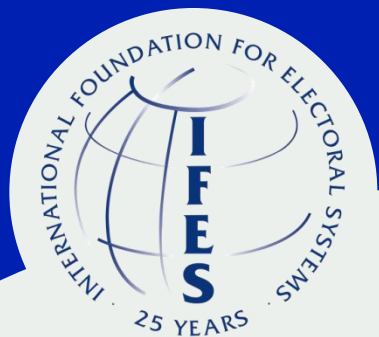

КІЛЬКІСТЬ МАНДАТІВ, РОЗПОДІЛЕНИХ В КОЖНОМУ РЕГІОНАЛЬНОМУ ОКРУЗІ

● 3% бар'єр
● 5% бар'єр

*До складу виборчого регіону входить територія Закордонного виборчого округу

Реформа виборчої системи: основні питання

Величина округу

Доцільність
розподілу мандатів
в округах

Самовисування

Ступінь відкритості
списку і види
списків

Бар'єр

Спосіб голосування
та форма бюлетеня